
Jak podporovat open science

Série školení pro technicko-administrativní pracovníky

Centrum pro podporu open science UK zve technicko-administrativní pracovníky Univerzity Karlovy na praktické komplexní školení zaměřené na témata spojená s **podporou správy výzkumných dat** (research data management) a **otevřeného publikování** (open access).

Základní informace

Rozsah: Školení se skládá ze čtyř bloků přednášek (4 x 3 hodiny) a navazujícího e-learningového kurzu v systému Moodle UK (12 hodin)

Kdy: 25. 5., 27. 5., 8. 6. a 10. 6. 2021

Kde: online (stáhnout aplikaci MS Teams , návod k přihlášení)

Cílová skupina: Školení jsou svým obsahem zaměřena na technicko-administrativní pracovníky, kteří mj. pomáhají výzkumným a akademickým pracovníkům a studentům UK s plněním povinností a úkonů spojených s otevřeným přístupem k vědeckým informacím. Primární cílovou skupinou jsou tedy fakultní koordinátoři open access, dále zaměstnanci knihoven/SVI fakult a součástí (včetně Ústřední knihovny UK), pracovníci zajišťující sběr publikační činnosti, zaměstnanci vydavatelství a redakcí fakultních/univerzitních časopisů a zaměstnanci dalších podpůrných oddělení rektorátu a děkanátu (odd. vědy, grantová odd., studijní odd., ICT pracovníci) ad.

Pro obdržení potvrzení o úspěšném absolvování školení je potřeba zúčastnit se série školení v plném rozsahu (přednášky + kurz v Moodle).

Registrace

Účast na akci je **bezplatná**, nicméně vyžaduje předchozí registraci .

Program

Úterý 25. 5. | Čtvrtek 27. 5. | Úterý 8. 6. | Čtvrtek 10. 6.

Úterý 25. 5. 2021

9:00 – 9:15	Zahájení, organizační informace
9:15 – 9:30	Úvodní slovo PhDr. Radky Římanové, Ph.D. (vedoucí Ústřední knihovny Univerzity Karlovy)
9:30 – 11:00	Průvodce světem open access <i>Bc. Šárka Grofová, M. A. (CpOS UK)</i> <u>prezentace</u> Seznamte se s teorií publikačního režimu open access zasazenou do kontextu současné doby. Tato úvodní přednáška popíše open access podmínky poskytovatelů financí na vědu a výzkum a také se bude věnovat riziku, které představují predátorské časopisy, vydavatelé a konference. Závěrem bude popsána metodická podpora, kterou v této oblasti Univerzita Karlova nabízí.
11:00 – 11:15	<i>přestávka</i>
11:15 – 12:45	Nástroje zelené a zlaté cesty: open access prakticky <i>Mgr. Tereza Simandlová (CpOS UK)</i> <u>prezentace</u>

	<p>Teorii open access jste si již několikrát prošli, ale stále se Vám nedaří se v tom množství nových otevřených časopisů či otevřených rezitářů prakticky vyznat? Kdy jaký nástroj má autor využít a jaké jsou přínosy a limity jednotlivých služeb a různých online pomocníků? Společně si představíme nejen nejznámější mezinárodní a široce využívané nástroje a služby, ale také si ukážeme, jak s nimi konkrétně pracovat a v jaké situaci se hodí který z nich publikujícím autorům doporučit.</p> <p>Máte-li k nějakému konkrétnímu nástroji či službě dotaz, napište nám dopředu na openaccess@cuni.cz.</p>
--	--

Čtvrtek 27. 5. 2021

9:00 – 9:15	Zahájení, organizační informace
9:15 – 10:45	<p>Správa výzkumných dat <i>Mgr. Dagmar Hanzlíková; Ing. Milan Janíček (CpOS UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Otevřená věda není pouze o publikování v režimu open access, ale stále častěji se do popředí dostávají i další témata, jako je například správa výzkumných dat a jejich sdílení. V rámci této přednášky se seznámíte se základními principy správy výzkumných dat a proč je dobré se správou dat zabývat, dozvíte se, co je to data management plán a jak jej vyplňovat, a také zjistíte, co znamená, že jsou data FAIR. Přednáška se bude věnovat také podmínkám poskytovatelů financí, které se k výzkumným datům vztahují, a na závěr vás seznámíme s možnostmi metodické podpory v této oblasti na UK.</p>
10:45 – 11:00	<i>přestávka</i>
11:00 – 12:30	<p>Popis výzkumných dat: Je to FAIR? <i>Ing. Milan Janíček (CpOS UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Sada doporučení FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) se stává základním stavebním kamenem pro práci s vědeckými daty. Proč a jak podporovat tvorbu FAIR dat? Čím jsou tak důležitá metadata a perzistentní identifikátory? Jak správná příprava dat usnadní jejich budoucí efektivní využití?</p>

Úterý 8. 6. 2021

9:00 – 9:15	Zahájení, organizační informace
9:15 – 10:45	<p>Otevřená výzkumná data: Jak se vypořádat s replikační krizí <i>Mgr. Dagmar Hanzlíková; Ing. Milan Janíček (CpOS UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Jedním z pilířů důvěryhodného a reprodukovatelného výzkumu je sdílení výzkumných dat. Tato přednáška představí principy otevřených výzkumných dat, proč je dobré data sdílet a jak tomu může systém podpory vědy</p>

	<p>pomoci, a také se podíváme na co si při sdílení dát pozor. Během přednášky se seznámíte s různými způsoby sdílení výzkumných dat a podrobněji se budeme věnovat datovým repozitářům. Na závěr se budeme věnovat možným úskalím při sdílení výzkumných dat a jak jim předcházet.</p>
10:45 - 11:15	<p>LINDAT/CLARIAH-CZ: Oborový repozitář nejen pro jazyková data <i>Mgr. Pavel Straňák PhD. (ÚFAL MFF UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Představení oborového repozitáře <u>LINDAT/CLARIAH-CZ</u> budovaného Ústavem formální a aplikované lingvistiky MFF UK. Jaké možnosti nabízí repozitář uživatelům, jak je napojen na širší infrastrukturu a jak pomáhá tomu aby data byla FAIR?</p>
11:15 – 11:30	<i>přestávka</i>
11:30 – 12:30	<p>European Open Science Cloud (EOSC) - evropské prostředí pro vědecká data <i>Ing. Milan Janíček (CpOS UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Evropské výzkumné infrastruktury spolupracují na společné jednotné celoevropské platformě pro vědecká data. Co by měl zahrnovat vznikající European Open Science Cloud? jaká je motivace jeho vzniku, v jaké fázi je jeho příprava a jaké příležitosti by měl nabídnout do budoucna?</p>

Čtvrtek 10. 6. 2021

9:00 – 9:15	Zahájení, organizační informace
9:15 – 10:45	<p>Open science optikou práva <i>Mgr. Anna Horecká (CpOS UK)</i></p> <p><u>prezentace</u></p> <p>Podoba a rozsah implementace principů otevřené vědy je v každém státu významně ovlivněna právem. To zakotvuje mechanismy ochrany výsledků duševní činnosti autorů, současně však může představovat překážky např. při autoarchivaci děl do institucionálních repozitářů. Na této přednášce budou představeny základní instituty autorského zákona v souvislosti s problematikou otevřeného přístupu a otevřených dat na UK. Pozornost bude věnována jak teorii, tak praktickým příkladům.</p> <p>Máte-li nějaký dotaz z právní oblasti, napište nám dopředu na openlaw@cuni.cz.</p>
10:45 – 11:00	<i>přestávka</i>
11:00 – 12:30	<p>Boříme mýty o open science: otevřená diskuze <i>Mgr. Dagmar Hanzlíková; Bc. Šárka Grofová, M. A. (CpOS UK)</i></p>

	<p><u>prezentace</u></p> <p>Otevřená věda je opředena řadou mýtů často pramenících z nepochopení jejích principů. Poslední přednáška z naší série školení některé tyto miskoncepce otevře k diskuzi, pokusí se odhalit jejich příčiny a nabídnout vysvětlení. Závěrečná diskuze bude obsahovat případné otázky a témata z diskuzního fóra v rámci online kurzu školení.</p>
12:30 – 12:45	Závěr školení, organizační informace

E-learningový kurz

Součástí školení je doplňkový online kurz v systému Moodle pro další vzdělávání UK. Kurz obsahuje anotace prezentací, rozšiřující materiály, multimédia, seznamy doporučené literatury a odkazy na užitečné zdroje a nástroje. Po skončení školení budou do kurzu nahrány také odkazy na prezentace z přednášek.

```
<style> .button { background-color: #d22d40; border: none; color: white; padding: 15px 32px; text-align: center; text-decoration: none; display: inline-block; font-size: 16px; margin: 4px 2px; cursor: pointer; } .button1 { background-color: #d22d40; color: white; } .button1:hover { background-color: #d22d40; color: white; font-size: 18px; border: 2px solid #d22d40; } .button1:visited { background-color: #d22d40; color: white; font-size: 18px; text-decoration: none; border: 2px solid #d22d40; } .flex-parent { display: flex; } .jc-center { justify-content: center; } </style> <div class="flex-parent jc-center"> <a href="https://dlcv.cuni.cz/course/view.php?id=548" target="_blank" class="button button1">VSTUP DO KURZU</a> </div>
```

Do systému se přihlásíte svými údaji z Centrální autentizační služby UK (viz [průvodce prvním přihlášením](#)). Pokud máte potíže s přihlášením, obraťte se na podporu: moodle-help@ruk.cuni.cz .

Podpořeno projektem OP VVV [Rozvoj kapacit pro výzkum a vývoj UK II](#) , reg. č.: **CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0015222**.

UNIVERZITA
KARLOVA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

